

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

2. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด คือ 1) ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเมือง ทศนคติทางการเมือง และความรู้สึกเป็น

ส่วนหนึ่งทางการเมือง 2) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การดำเนินงานของภาครัฐ และผลตอบแทนจากกลุ่มการเมือง

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร (Population) คือ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นประชากรหญิง จำนวน 3, 146 คน (สำนักทะเบียนอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด. 2555)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นประชากรหญิง จำนวน 356 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามประมาณค่า แบ่งเป็น 9 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ การศึกษา และอาชีพ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเมืองของสตรี จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองของสตรี จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของภาครัฐ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลตอบแทนจากกลุ่มการเมือง จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 8 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มี 4 ด้าน จำนวน 15 ข้อ

ตอนที่ 9 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีขั้นตอน ดังนี้

5.1 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

5.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้ว ลงรหัสข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามแบบการลงรหัส (Coding Form) ได้แก่

เป็นประจำ	ให้	5	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้	4	คะแนน
บางครั้ง	ให้	3	คะแนน
นานๆครั้ง	ให้	2	คะแนน
ไม่เคย	ให้	1	คะแนน

5.3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพ การศึกษา และอาชีพ จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง จำนวน 15 ข้อ เป็นประเด็นความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ซึ่งวัดความรู้ทางการเมืองด้วยคำถามแบบปรนัย 2 ตัวเลือกคือ ใช่หรือไม่ใช่ กำหนดให้คะแนนผู้ที่ตอบถูกต้องข้อละ 1 คะแนน และตอบผิดได้ 0

ข้อที่ 1,3,5,6,7,8,9,10,11,12,13,15	ตอบใช่ ค่าคะแนนได้เท่ากับ	1
	ไม่ใช้ ค่าคะแนนได้เท่ากับ	0
ข้อคำถามข้อที่ 2,4,14	ตอบใช่ ค่าคะแนนได้เท่ากับ	0
	ตอบไม่ใช่ ค่าคะแนนได้เท่ากับ	1

เกณฑ์ในการประเมินความรู้ความเข้าใจในทางการเมือง โดยมีเกณฑ์ดังนี้ (จันทิมา โดษะนันท์. 2544 : 65)

มีคะแนน 1 - 3 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองอยู่ระดับต่ำ

มีคะแนน 4 - 6 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองอยู่ระดับปานกลาง

มีคะแนน 7–8 หมายถึง ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองอยู่ระดับสูง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเมืองของสตรี จำนวน 6 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ Likert scale โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดค่าคะแนนดังนี้ คือ

การรับข้อมูลข่าวสารเป็นประจำทุกวัน	ได้	5	คะแนน
การรับข้อมูลข่าวสาร 5-6 วัน/สัปดาห์	ได้	4	คะแนน
การรับข้อมูลข่าวสาร 3-4 วัน/สัปดาห์	ได้	3	คะแนน
การรับข้อมูลข่าวสาร 1-2 วัน/สัปดาห์	ได้	2	คะแนน
ไม่เคยรับข้อมูลข่าวสาร	ได้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเมืองของสตรี ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย แปลคะแนนตามเกณฑ์จุดกึ่งกลางของช่วงคะแนน (Class Interval) โดยมีเกณฑ์ดังนี้ (รังสรรค์ สึงเหล็ก. 2551 : 186-187)

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80	หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองของสตรี จำนวน 5 ข้อ เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ Likert Scale โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดค่าคะแนนดังนี้ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
เฉยๆ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินทัศนคติทางการเมือง ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย แปลคะแนนตามเกณฑ์จุดกึ่งกลางของช่วงคะแนน (Class Interval) โดยมีเกณฑ์ดังนี้ (รังสรรค์ สึงเหล็ก . 2551 : 186–187)

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึงทัศนคติทางการเมืองอยู่ในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึงทัศนคติทางการเมืองอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึงทัศนคติทางการเมืองอยู่ในระดับเฉย ๆ

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึงทัศนคติทางการเมืองอยู่ในระดับเห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึงทัศนคติทางการเมืองอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองของสตรี จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะข้อความที่เกี่ยวกับความรู้สึกมีอำนาจ มีความสามารถและเป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลของการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ Likert Scale (1932) โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดค่าคะแนน ดังนี้ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
เฉยๆ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองของสตรี ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย แปลคะแนนตามเกณฑ์จุดกึ่งกลางของช่วงคะแนน (Class Interval) โดยมีเกณฑ์ดังนี้ (รังสรรค์สิงหเลิศ. 2551 : 186 - 187)

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองอยู่ในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองอยู่ในระดับเฉยๆ

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองอยู่ในระดับเห็นด้วย

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมืองอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของภาครัฐ จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ Likert Scale โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดค่าคะแนนดังนี้ คือ

มากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินการดำเนินงานของภาครัฐ ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย แปลคะแนนตามเกณฑ์จุดกึ่งกลางของช่วงคะแนน (Class Interval) โดยมีเกณฑ์ดังนี้ (รังสรรค์ สิงหเลิศ . 2551 : 186 – 187)

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง การดำเนินงานของภาครัฐอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง การดำเนินงานของภาครัฐอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง การดำเนินงานของภาครัฐอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง การดำเนินงานของภาครัฐอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง การดำเนินงานของภาครัฐอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลตอบแทนจากกลุ่มการเมือง จำนวน 6 ข้อ กำหนดแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดค่าคะแนนดังนี้ คือ

เป็นประจำ	ให้	3 คะแนน
บางครั้ง	ให้	2 คะแนน
ไม่เคย	ให้	1 คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินผลตอบแทนจากกลุ่มการเมือง โดยนำค่าเฉลี่ยแต่ละประเด็นไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Mid Point) เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (รังสรรค์ สิงหเลิศ. 2551 : 186 – 187)

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.66 หมายความว่า รับผลตอบแทนจากกลุ่มการเมืองระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.67 – 2.33 หมายความว่า รับผลตอบแทนจากกลุ่มการเมืองระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34 – 3.00 หมายความว่า รับผิดชอบต่อแทนจากกลุ่ม
การเมืองระดับมาก

ตอนที่ 8 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขต
เทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเลือกตั้ง
2. ด้านการเป็นเจ้าของหน้าที่พรรคและเจ้าหน้าที่พรรคหาเสียง
3. ด้านการเป็นผู้มีบทบาทในชุมชน
4. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงของประชาชน
5. ด้านการเป็นผู้ประท้วง
6. ด้านการเป็นผู้สื่อข่าว

จำนวน 23 ข้อ เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดค่า
คะแนนดังนี้ คือ

ระดับ 5	หมายถึง	เป็นประจำ
ระดับ 4	หมายถึง	บ่อยครั้ง
ระดับ 3	หมายถึง	บางครั้ง
ระดับ 2	หมายถึง	นานๆครั้ง
ระดับ 1	หมายถึง	ไม่เคย

เกณฑ์ในการประเมินบทบาทสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผู้วิจัยใช้ค่าเฉลี่ย แปล
คะแนนตามเกณฑ์จุดกึ่งกลางของช่วงคะแนน (Class Interval) ประยุกต์จากรังสรรค์ สิงห์เลิศ
(2551 : 186-187) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 9 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดให้
เป็นระเบียบหมวดหมู่ โดยการจัดกลุ่มข้อความหรือประโยค (Grouping) ที่มีลักษณะหรือ
ความหมายเดียวกันหรือใกล้เคียงและแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution)

6. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

6.1 บทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการเลือกตั้ง และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ

6.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และการดำเนินงานของภาครัฐ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.78 ตัวแปรอิสระร่วม 2 ตัว สามารถพยากรณ์การผันแปรได้ ร้อยละ 75 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y = 1.481 + 0.417 (\text{การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง}) + 0.326 (\text{การดำเนินงานของภาครัฐ})$$

$$Z = .532 (\text{การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง}) + .298 (\text{การดำเนินงานของภาครัฐ})$$

6.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ขาดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และขาดแหล่งการเรียนรู้ ในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ สภากาแฟ การชุมนุมระดับหมู่บ้าน ระดับชุมชน และระดับชาติ รวมถึงขาดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากภาครัฐเองก็ตามที่ขาดการส่งเสริมสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ด้านประชาธิปไตยเพื่อให้เกิดการรับรู้เรียนรู้ถึงการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะการมีแหล่งการเรียนรู้ การรวมกลุ่ม ร่วมชุมนุม ร่วมแสดงความคิดเห็น และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นแรงผลักดันให้ประชาชนตระหนักและเข้าใจถึงความจำเป็นระบอบประชาธิปไตย นำไปสู่กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สูงยิ่งขึ้นไป

7.อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีประเด็นที่น่าสนใจมา อภิปรายผล ดังนี้

จากสมมติฐานการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด คือ 1) ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเมือง ทักษะคติทางการเมือง และความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งทางการเมือง 2) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การดำเนินงานของภาครัฐ และผลตอบแทนจากกลุ่มการเมือง

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และการดำเนินงานของภาครัฐ

1. ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง กล่าวคือ สื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาครัฐยังมีน้อย ไม่เอื้อต่อความเข้าใจของประชาชน และขาดรายละเอียดขั้นตอนหรือวิธีการที่จะนำไปการปฏิบัติได้จริง เช่น การร่วมประชาพิจารณ์สามารถทำเองได้หรือไม่ ถ้าไม่ได้ต้องทำอะไร ทำประชาพิจารณ์ใน โครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชนได้หรือไม่ ขอบเขตการจัดตั้งเวทีแสดงความคิดเห็น และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ผลดังกล่าวทำให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนไม่บรรลุผล ดังนั้น การรับรู้ข้อมูลข่าวสารจึงมีความสำคัญในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกวิทย์ ชีรวีโรจน์ (2553 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: กรณีศึกษา เทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จากการศึกษา พบว่า การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนส่งผลต่อปัญหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเนื่องจากประชาชนขาดความรู้ อันเนื่องมาจากขาดการประชาสัมพันธ์จากภาครัฐ และเหตุผลจากรัฐที่ยังไม่เล็งเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ ผิวผาง (2549 : 129) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลเปือยน้อย อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลข่าวสาร เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 27.92 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชัย วัฒนศัพท์ (2552 : 289-290) กล่าวว่า

การรับรู้ข้อมูลข่าวสารนั้นมีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ถ้าประชาชนได้รับรู้ข้อมูลที่สมบูรณ์และชัดเจนเป็นจริง ย่อมทำให้เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของประชาชน ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของโครงการการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่มีประสิทธิผลและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสิทธิ์ศักดิ์ ห้วยหงษ์ทอง (2553 : 162) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาในจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ตัวแปรการเปิดรับข่าวสารการเมืองจาก สื่อมวลชน โดยถูกเลือกเข้าสมการเป็นอันดับหนึ่ง ทำนายพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้ร้อยละ 27.1

2. ปัจจัยการดำเนินงานของรัฐ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอัครคเคคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องมาจากประชาชนมีความคาดหวังต่อนโยบายของรัฐทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติว่าจะสามารถดำเนินงาน ได้มากน้อยเพียงใด ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของรัฐเพียงใด สามารถดูแลปากท้องของประชาชนได้หรือไม่ และส่งผลต่อทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สอดคล้องกับ สมพิศ สุขแสน (2552 : 109) ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ พบว่า ด้านความพอใจในนโยบายและการบริหารงาน ประชาชนมีความพอใจในนโยบายและการบริหารงานของรัฐบาลหรือผู้บริหารท้องถิ่น ความพอใจดังกล่าวจะทำให้ลดการต่อต้านทางการเมืองและยังให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัทธ์หทัย ชันคุณจรรยารัตน์ (2552 : 121) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการพัฒนาประชาธิปไตย ศึกษากรณี เทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัจจัยการรับรู้สถานการณ์ทางการเมือง ด้านนโยบายและผลงานในพื้นที่ มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างสูงกับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในการพัฒนาประชาธิปไตยของประชา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพิศ สุขแสน (2552 : 109) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ พบว่า ด้านความพอใจในนโยบายและการบริหารงาน ประชาชนมีความพอใจในนโยบายและการบริหารงานของรัฐบาลหรือผู้บริหารท้องถิ่น ความพอใจดังกล่าวจะทำให้ลดการต่อต้านทางการเมืองและยังร่วมให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3 ข้อ ดังนี้

1.1.1 ท่านเคยชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

($\bar{X} = 2.74$)

1.1.2 ท่านเคยตรวจสอบการทำงานของสมาชิกสภาเทศบาลตำบล

($\bar{X} = 2.57$)

1.1.3 ท่านเคยขับไล่นักการเมืองที่ทุจริตในหน้าที่ ($\bar{X} = 1.66$)

ดังนั้น จึงได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1. ประชาชนที่เป็นสตรีเคยชักชวนผู้อื่นให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น
2. ผู้นำชุมชนควรเข้าไปตรวจสอบการทำงานของสมาชิกสภาเทศบาลตำบล
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรต่อต้านหรือขับไล่นักการเมืองที่ทุจริตในหน้าที่

1.2 จากวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ปัจจัยการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และการดำเนินงานของภาครัฐ ดังนั้น จึงได้กำหนดข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1.2.1 สตรีควรมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองจากเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน

1.2.2 ผู้นำชุมชนควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองให้ประชาชนได้รับทราบ

1.2.3 เทศบาลควรให้ความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยให้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง

1.2.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น

1.3 จากวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 ผลการวิจัย ปรากฏ ข้อเสนอแนะที่มีค่าความดี
สูงสุด ดังนี้

1.3.1 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น มีอิสระในการพูดคุย
เขียนหรือวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลหรือหน่วยงานท้องถิ่น

1.3.2 ผู้นำในชุมชนควรเสริมสร้างองค์ความรู้ทางการเมืองในชุมชนให้
เข้มแข็ง

1.3.3 องค์การชุมชนและผู้นำชุมชนควรสร้างจิตสำนึกความเป็น
ประชาธิปไตยที่ดี ไม่มีค่านิยมการซื้อสิทธิขายเสียง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการแสดงออกด้วยการกระทำ
ของสตรีในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลอัคระคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัด
ร้อยเอ็ด

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)
เกี่ยวกับการพัฒนาวิถีความเป็นประชาธิปไตย เพื่อหาแนวทางให้ประชาชนเกิดการซึมซับ
ความเป็นประชาธิปไตย นำไปสู่วัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข